

Ψυχοσάββατο: Τι συμβολίζουν τα κόλλυβα

/ [Παράδοση](#)

Η Αγία Ορθόδοξη Εκκλησιά μας, μέσα στην ιδιαίτερη μέριμνά της για τους κεκοιμημένους έχει καθορίσει σε ετήσια βάση δύο Σάββατα, αφιερωμένα στις ψυχές των χριστιανών που απεβίωσαν. Τα λεγόμενα Ψυχοσάββατα.

Τα **Ψυχοσάββατα**, στην εκκλησιαστική μας παράδοση, είναι δύο: Το ένα είναι το Σάββατο πριν από την Κυριακή της Αποκριάς και το δεύτερο, το Σάββατο προ της Πεντηκοστής.

Αν και όλα τα Σάββατα του έτους είναι αφιερωμένα στους κεκοιμημένους, με την ελπίδα της Ανάστασής τους κατά τη Δευτέρα Παρουσία, σύμφωνα με τις Γραφές, η Ορθόδοξη Χριστιανική Εκκλησία τιμά και ειδικά τη μνήμη τους τα δύο προαναφερθέντα Σάββατα.

Η σημασία των Μεγάλων Ψυχοσαββάτων

Το **Ψυχοσάββατο πριν από την Κυριακή της Απόκριω** έχει το εξής νόημα: Η επόμενη ημέρα είναι αφιερωμένη στη Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου, εκείνη τη φοβερή ημέρα κατά την οποία όλοι θα σταθούμε μπροστά στο θρόνο του μεγάλου Κριτή. Για το λόγο αυτό με το Μνημόσυνο των κεκοιμημένων ζητούμε από τον Κύριο να γίνει ίλεως και να δείξει τη συμπάθεια και τη μακροθυμία του, όχι μόνο σε μας αλλά και στους προαπελθόντας αδελφούς, και όλους μαζί να μας κατατάξει μεταξύ των υιών της Επουράνιας Βασιλείας Του.

Με το **δεύτερο Ψυχοσάββατο** διατρανώνεται η πίστη μας για την καθολικότητα της Εκκλησίας, της οποίας την ίδρυση και τα γενέθλια (επί γης) γιορτάζουμε κατά την Πεντηκοστή. Μέσα στη μία Εκκλησιά περιλαμβάνεται η στρατευόμενη εδώ στη γη και η θριαμβεύουσα στους ουρανούς.

Κατά τα δύο μεγάλα Ψυχοσάββατα η Εκκλησιά μας καλεί σε μία παγκόσμια ανάμνηση «πάντων των απ' αιώνος κοιμηθέντων ευσεβώς επ' ελπίδι αναστάσεως ζωής αιωνίου».

Μνημονεύει:

* Όλους εκείνους που υπέστησαν «άωρον θάνατον», σε ξένη γη και χώρα, σε στεριά και σε θάλασσα.

* Εκείνους που πέθαναν από λοιμική ασθένεια, σε πολέμους, σε παγετούς, σε σεισμούς και θεομηνίες.

* Όσους κάηκαν ή χάθηκαν.

* Εκείνους που ήταν φτωχοί και άποροι και δεν φρόντισε κανείς να τούς τιμήσει με τις ανάλογες Ακόλουθες και τα Μνημόσυνα.

Το Ψυχосάββατο στη λαογραφία

Σύμφωνα με την παράδοση, η καθιέρωση των κολλύβων συνδέεται με ένα θαύμα που έκανε ο **Άγιος Θεόδωρος ο Τήρων** επί Ιουλιανού, που ήταν αντίθετος στη νηστεία των χριστιανών. Ο αυτοκράτορας, διέταξε τον έπαρχο της Κωνσταντινούπολης, όταν πλησίαζε η πρώτη εβδομάδα των Νηστειών, να εξαφανίσουν από την αγορά κάθε είδους τρόφιμα και να αφήσουν μόνο τα ειδικωλόθута, ώστε να αναγκαστούν οι χριστιανοί να φάνε από αυτά που προέρχονταν από τις θυσίες.

Τότε ο άγιος Θεόδωρος παρουσιάστηκε ως οπτασία στον Πατριάρχη Ευδόξιο και του φανέρωσε το σχέδιο του Ιουλιανού, υποδεικνύοντας του συγχρόνως να χρησιμοποιήσουν οι χριστιανοί, αντί για άλλη τροφή, κόλλυβα.

Κόλλυβα: Πόσα είναι τα υλικά και τι συμβολίζουν

Οι πιστοί φτιάχνουν και προσφέρουν κόλλυβα για τις ψυχές των αγαπημένων τους κεκοιμημένων. Λέγεται, πως τα υλικά πρέπει να είναι 9, γιατί εννέα είναι τα τάγματα των αγγέλων!

Διαβάστε για ποιο λόγο τα υλικά στα κόλλυβα πρέπει να είναι εννιά και τι αυτά συμβολίζουν:

Οι συμβολισμοί:

1. **Σιτάρι:**
οι κεκοιμημένοι, το γήινο στοιχείο.
2. **Ζάχαρη:**
η γλυκύτητα του Παραδείσου.
3. **Σταφίδες:**
η Άμπελος, ο Χριστός.
4. **Μαϊντανός:**
η ανάπαυση «εν τόπω χλοερών»
5. **Φρυγανιά τριμμένη ή σουσάμι: το χώμα**
(«ας είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκεπάζει.»)

6. **Ρόδι:**

τα ελέη του Παραδείσου, η λαμπρότητα.

7. **Κανέλλα:**

η ευωδία, τα αρώματα («αρώμασι εν μνήματι κηδεύσας απέθετο ...»)
(«τον τάφο αι μυροφόροι μύρα ...»)

8. **Αμύγδαλα:**

η ευγονία, η ζωή που διαιωνίζεται με τους απογόνους.
Αντί για αμύγδαλα μπορούν να χρησιμοποιηθούν καρύδια.

9. **Κουφέτα**

(ασημένια και λευκά):

τα οστά που μένουν αναλλοίωτα καθώς το σώμα φθείρεται.

Πηγές:

Πεμπτουσία

**«Οι νεκροί μας δεν χάθηκαν», Στέργιος Ν. Σάκκος, Ομοτ. Καθ. Παν/μίου,
εκδ Χριστιανική Ελπίς, (σ. 149-152,)**